



เอกสารเผยแพร่ประกอบการจัดแสดงนิทรรศการ

ย้อนอดีต มองปัจจุบัน : สภาผู้แทนราษฎรไทย

เรื่อง

กฎหมายที่รองรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

จัดแสดง ณ อาคารรัฐสภา ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ระหว่างวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๘ - ๑๓ มกราคม ๒๕๓๙

หอสมุดรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕	๑
๒. ประเด็นสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม	๓
๓. กฎหมายที่รองรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน	๔
๔. องค์กรที่ต้องจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน	๘
- ศาลปกครอง	
- ผู้ตรวจการรัฐสภา	
- คณะกรรมการการเลือกตั้ง	

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔

ความเป็นมา

หลังจากที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้ยึดอำนาจการปกครองประเทศเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ แล้ว ได้ประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๓๔ ซึ่งได้กำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่จัดทำรัฐธรรมนูญ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๒๐ คน ทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วได้ประกาศใช้เป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๓๔

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๗ ครั้งที่ ๑ (ฉบับที่ ๑ ถึง ฉบับที่ ๔)

ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๕ ได้มีการเรียกร้องให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี ต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จนกระทั่งเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองระหว่างวันที่ ๑๗-๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นผลให้รัฐสภาดำเนินการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวน ๔ ฉบับมีผลบังคับใช้เป็นรัฐธรรมนูญต่อมา คือ

ฉบับที่ ๑ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภาและประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา

ฉบับที่ ๒ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมให้วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร สามารถพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ได้ในสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยที่ ๒ เช่นเดียวกับสมัยประชุมสามัญประจำปีสมัยที่ ๑

ฉบับที่ ๓ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติม โดยลดบทบาทของวุฒิสภากลางโดยตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป เพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน และตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกที่กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ และในการพิจารณาพระราชกำหนด

ฉบับที่ ๔ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ๙ ครั้งที่ ๒ (ฉบับที่ ๕ ตั้งแต่ หมวด ๓ ถึง หมวด ๑๑)

หลังการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๕ ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากทุกพรรคการเมืองยื่นญัตติขอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อทำการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ โดยมีนายชุมพล ศิลปอาชา เป็นประธานคณะกรรมการ เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำการศึกษาแล้วเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณามีประเด็นที่เห็นควรแก้ไข ๒๕ ประเด็น

ต่อมาได้เกิดการเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้นอีกในที่สุดรัฐบาลในขณะนั้นได้ขอเปิดประชุมสมัชชวิสามัญในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ได้มีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลและที่สังกัดพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ผลปรากฏว่าที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของพรรคการเมืองฝ่ายค้าน ฉบับที่ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญตั้งแต่หมวด ๓ ถึง หมวด ๑๑ และได้มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๕๕ คน เพื่อพิจารณา โดยมีนายประจวบ ไชยสาส์น เป็นประธานคณะกรรมการฯ

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้วก็ได้เสนอรายงานต่อรัฐสภา และรัฐสภาได้พิจารณามาโดยลำดับ จนกระทั่งในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๑/๒๕๓๘ (สมัชชวิสามัญ) วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๓๘ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบในการให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ เป็นต้นไป

ประเด็นสำคัญของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

๑. ลดอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จากเดิมที่กำหนดให้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี บริบูรณ์ เป็นมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์
๒. กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานสภาที่ตน เป็นสมาชิกตามที่กฎหมายบัญญัติ
๓. กำหนดห้ามสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรีรับสัมปทานจากรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานนั้นหรือเป็นคู่สัญญากับรัฐหรือหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อกำกับดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้บริสุทธิ์และยุติธรรม
๕. ลดระยะเวลาในการดำเนินการเลือกตั้ง
 - กรณีอายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายใน ๔๕ วัน
 - กรณีมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ต้องกำหนดวันเลือกตั้งภายใน ๖๐ วัน
 - กรณีการเลือกตั้งซ่อม ต้องกำหนดให้มีการเลือกตั้งขึ้นแทนภายใน ๔๕ วัน
๖. การตอบกระทู้ถามของสมาชิกวุฒิสภา ให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาเท่านั้น
๗. การลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ มิให้กระทำในวันเดียวกับวันที่การอภิปรายสิ้นสุด
๘. กำหนดให้แต่งตั้งผู้ตรวจการรัฐสภา มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน ตามมติของรัฐสภา โดยให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ตรวจการรัฐสภา
๙. กำหนดให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายที่รองรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

เป็นการบัญญัติกฎหมายชั้นใหม่ หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเดิมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติใหม่ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ซึ่งได้แก้ไขตั้งแต่หมวด ๓ ถึง หมวด ๑๑ เฉพาะกฎหมายที่ต้องออกมารองรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีดังนี้

กฎหมายที่ออกมารองรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

หมวด ๓
สิทธิและเสรีภาพ
ของชนชาวไทย

บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ	หลักการใหม่เรื่อง	กฎหมายที่ต้องมีขึ้นใหม่หรือต้องปรับปรุงแก้ไข	กำหนดเวลาที่ควรดำเนินการ
มาตรา ๒๘	การให้ประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว และเรียกหลักประกันเกินควรมิได้ และมีสิทธิอุทธรณ์คัดค้านการไม่ให้ประกัน	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ทันที แต่อาจแก้ไขได้โดยวิธีการของเจ้าหน้าที่
มาตรา ๓๐	ผู้ถูกคุมขังต้องมีสิทธิที่จะพบและปรึกษากันหาความเป็นการเฉพาะตัวได้	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ทันที แต่อาจแก้ไขได้โดยวิธีการของเจ้าหน้าที่
มาตรา ๓๒	- รัฐต้องจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา - รัฐต้องให้ความช่วยเหลือบุคคลในคดีแพ่ง	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
มาตรา ๓๔	การห้ามปิดโรงพิมพ์ และห้ามตรวจข่าว	พระราชบัญญัติการพิมพ์ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ	ทันทีที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๔๑	ผู้ยากไร้มีสิทธิรับการรักษาศาสนาโดยไม่คิดมูลค่า		ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
มาตรา ๔๓	การกล่าวหรือโฆษณาข้อความบางประการจะกระทำมิได้	ประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ทันทีที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้
มาตรา ๔๕ ทวิ	สิทธิในการรับทราบข้อมูลข่าวสารของทางราชการ	กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ	อยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา

	บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ	หลักการใหม่เรื่อง	กฎหมายที่ต้องมีขึ้นใหม่หรือต้องปรับปรุงแก้ไข	กำหนดเวลาที่ต้องดำเนินการ
หมวด ๕ หน้าที่ของ ชาวไทย	มาตรา ๕๗	หน้าที่รักษและปกป้องศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ		ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
หมวด ๖ รัฐสภา	มาตรา ๙๕	สมาชิกวุฒิสภา ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน	กฎหมายการแสดงผลทรัพย์สินและหนี้สินของสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	อยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐสภา
	มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖	วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง การเลือกตั้งและการกำหนดจำนวน ส.ส.	พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ดำเนินการแล้วออกเป็นพระราชกำหนด
	มาตรา ๑๐๙(๒)	อายุผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ดำเนินการแล้วออกเป็นพระราชกำหนด
	มาตรา ๑๑๑	คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ดำเนินการแล้วออกเป็นพระราชกำหนด
	มาตรา ๑๑๒	การที่พรรคส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง (ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่)	พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ดำเนินการแล้วออกเป็นพระราชกำหนด
	มาตรา ๑๑๕	คณะกรรมการการเลือกตั้ง	กฎหมายพิเศษว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง	ไม่เกินสองปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
	มาตรา ๑๒๒ ทวิ	ผู้ตรวจการรัฐสภา	กฎหมายผู้ตรวจการรัฐสภา	อยู่ระหว่างการพิจารณาของนาสกรรัฐมนตรี

	บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ	หลักการใหม่ เรื่อง	กฎหมายที่ต้องมีขึ้นใหม่หรือต้องปรับปรุงแก้ไข	กำหนดเวลาที่ควรดำเนินการ
หมวด ๗ คณะรัฐมนตรี	มาตรา ๑๗๐	รัฐมนตรีต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน	กฎหมายการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของรัฐมนตรี	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
	มาตรา ๑๗๕ ตี	เงินประจำตำแหน่งของบุคคลบางประเภท (กรรมการการเลือกตั้ง, ผู้ตรวจการรัฐสภา)	พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการนี้	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
	มาตรา ๑๗๕ มาตรา ๑๗๕ ทวิ มาตรา ๑๗๕ ตี มาตรา ๑๗๕ จัตวา	ศาลปกครอง	กฎหมายพิเศษว่าด้วยการนี้	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
หมวด ๘ ศาล	มาตรา ๑๗๖	ความเป็นอิสระในทางการปฏิบัติราชการและการเงินแห่งท้องถิ่น	กฎหมายปกครอง	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
หมวด ๙ การปกครองส่วนท้องถิ่น	มาตรา ๓๑๐	วิธีการพิจารณาของคณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ	พระราชบัญญัติวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญ	ตามที่จะมีกฎหมายบัญญัติต่อไป
หมวด ๑๐ ตุลาการรัฐธรรมนูญ				

องค์กรที่ต้องจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้แก่

๑. ศาลปกครอง
๒. ผู้ตรวจการรัฐสภา
๓. คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ศาลปกครอง

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๑๙๕ ที่ระบุว่า

" ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามที่กฎหมายบัญญัติ "

ศาลปกครอง เป็นองค์กรที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยข้อพิพาททางปกครองโดยเฉพาะ ซึ่งได้แก่ข้อพิพาทที่เอกชนมีต่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการกระทำหรือการสั่งการทางปกครองของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลปกครองก็มีอำนาจพิจารณาเพิกถอนการกระทำนั้น หรือ พิจารณาสั่งการทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น

ศาลปกครองมีรูปแบบอยู่ ๒ ระบบใหญ่ ๆ คือ

- ระบบศาลเดี่ยว คือ ให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดคดีต่าง ๆ ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง หรือคดีประเภทอื่น โดยระบบนี้ให้ผู้พิพากษาซึ่งมีคุณสมบัติและความรู้ทางกฎหมายเป็นการทั่วไปเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดคดีปกครอง
- ระบบศาลคู่ คือ ให้ศาลยุติธรรมมีอำนาจหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดคดีแพ่ง และคดีอาญาเท่านั้น ส่วนวินิจฉัยชี้ขาดคดีปกครองให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง ซึ่งมีระบบศาลและระบบผู้พิพากษาแยกต่างหากจากระบบศาลยุติธรรม โดยผู้พิพากษาศาลปกครองมีคุณสมบัติเฉพาะและเป็นผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายปกครองเป็นพิเศษ

ทั้งนี้ต้องมีการออกกฎหมาย กำหนดรูปแบบและวิธีพิจารณาคดีของศาลปกครองว่า จะเป็นระบบศาลคู่หรือระบบศาลเดี่ยว และมีวิธีพิจารณาคดีปกครองอย่างไรต่อไป

ผู้ตรวจการรัฐสภา

เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๑๖๒ ทวิ ที่ระบุว่า

" พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ตรวจการรัฐสภา มีจำนวนไม่เกินห้าคนตามมติของรัฐสภา และให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งผู้ตรวจการรัฐสภา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง การถอดถอน และอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ "

ผู้ตรวจการรัฐสภาจัดตั้งขึ้น เพื่อให้ประชาชนนำความทุกข์ของตนที่ได้รับความไม่เป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมาร้องเรียนได้ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะชอบหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ชอบด้วยหน้าที่หรือไม่ก็ตาม ถ้าการกระทำนั้นก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ผู้ตรวจการรัฐสภาก็มีหน้าที่ตรวจสอบ และทำรายงานเสนอให้หน่วยงานของรัฐแก้ไข หากไม่ปฏิบัติตามผู้ตรวจการรัฐสภาก็ไม่มีอำนาจสั่งหรือพิพากษาแต่ประการใดทำได้เพียงแต่รายงานเสนอรัฐสภา และนำพิมพ์ออกเผยแพร่ให้ประชาชนและสื่อมวลชน แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ส่วนราชการนั้น

ทั้งนี้ต้องมีการออกกฎหมาย กำหนดคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง การถอดถอนและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการรัฐสภา ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

คณะกรรมการการเลือกตั้ง

เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มาตรา ๑๑๕
ที่ระบุว่า

" ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติเพื่อกำกับดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้บริสุทธิ์และยุติธรรม "

จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคราวที่ผ่านมา ๆ มา มักมีปัญหาเรื่องความไม่บริสุทธิ์และยุติธรรมในการเลือกตั้ง ต่อมาแม้จะได้มีการจัดตั้ง "องค์กรกลาง" ขึ้นมาทำหน้าที่สอดส่องดูแลการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์และยุติธรรมก็ตาม แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ยังมีการทุจริตและการซื้อเสียงเลือกตั้งอยู่เรื่อย ๆ หากให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำกับดูแลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว อาจทำให้การเลือกตั้งเป็นไปบริสุทธิ์และยุติธรรมขึ้น

ทั้งนี้ต้องมีการออกกฎหมายกำหนดรูปแบบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตลอดจน อำนาจหน้าที่ว่าจะให้มีมากน้อยเพียงใด แต่ต้องไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยต้องดำเนินการภายใน ๒ ปี นับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้

คณะผู้จัดทำ

- | | |
|-----------------------------------|--------------|
| ๑. นางสาวเยาวนิจ สุนนานนท์ | หัวหน้ากลุ่ม |
| ๒. นายนคร มนต์ไตรเวศย์ | |
| ๓. นางวันฉวี ดิษฐ์แย้ม | |
| ๔. นางสาวดวงรัตน์ เลาหัตถพงษ์ภูริ | |
| ๕. นายสมชาติ ธรรมศิริ | |
| ๖. นายพิศณุ พลพีชน์ | |
| ๗. นางสิวพร สุขเอียด | |
| ๘. นายนิพัทธ์ สระฉันทพงษ์ | |
| ๙. นางปฤษณา อติแพทย์ | |

